

รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

A Model for Early Childhood Education Management for Promoting Social and Emotional Skills at Private School in Bangkok

ปณิชา ภัทรกิตต์ธำรง*

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

*e-mail: panicha.email@gmail.com

Panicha Patarakitthamrong

Sowwanee Sikkhabandit

Khwanying Sriprasertpap

Faculty of Education, North Bangkok University

Received: October 7, 2022, Revised: November 15, 2022, Accepted: December 7, 2022

บทคัดย่อ

แนวทางการจัดการการศึกษาปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังรากฐานสำคัญแห่งชีวิตโดยเฉพาะทักษะทางอารมณ์และสังคมจะส่งผลดีต่อการศึกษาระยะยาว และการแข่งขันในด้านการให้บริการทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาของรัฐและสถานศึกษาเอกชนด้วยกัน ทำให้สถานศึกษาต้องมีรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมกับปัจจัยด้านกระบวนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย รูปแบบที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อการประเมินรูปแบบกับผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้จัดการสถานศึกษา และ ครูวิชาการ จำนวน 291 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยการเตรียมความพร้อมเด็ก ปัจจัยการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยการวางแผนการจัดการศึกษา ปัจจัยระบบและการจัดประสบการณ์ ปัจจัยการประเมินผล ปัจจัยการจัดองค์กร และ ปัจจัยการควบคุมองค์กร ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 2) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอยู่ 7 ปัจจัย และแนวทางการจัดการ 28 วิธีการ และ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบกับการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด สรุปรูปแบบนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครได้

คำสำคัญ: การบริหารจัดการการศึกษา ปฐมวัย ทักษะทางอารมณ์และสังคม

Abstract

Approaches to early childhood education management in the 21st century are ones that provide an important basis of human life especially in building social and emotional skills in children. This will benefit their education in a long run. As there are high competitions between public and private education institutions, an appropriate management model must be developed in line with the Thai national policy. The objectives of this study were to 1) investigate administrative factors based on the concept of inclusive and early childhood education management process affect early childhood education management; 2) develop a model of early childhood education management, and 3) assess the model. Qualitative data were collected by semi-structured interviews for model assessment from 7 experts and specialists. Quantitative data were collected by questionnaires. The research sample was school administrators, school managers and teachers, 291 in total. Data were analyzed by content analysis, frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. Results showed that factors of child preparation, environmental management, educational planning management, system and operation for learning experience, evaluation, managing and controlling organizations statistically affected early childhood education management at .001 level significance. There are 7 factors and 28 management strategies in establishing a model for early childhood education management. Results on assessment of the feasibility and usefulness of model application was at the highest level. Thus, this model can be used as a guideline for early childhood education management to promote social and emotional skills at private schools in Bangkok.

Keywords: Education Management, Early Childhood, Social and Emotional Skills

บทนำ

ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกคนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก เพราะเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Independent Committee for Education Reformation, 2018) เด็กทุกคนควรได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขเหมาะสมตามวัย เคารพสิทธิของผู้อื่นและสามารถใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่ให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่เป็นการจัดการศึกษาบนพื้นฐานแห่งสิทธิมนุษยชน เป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยขจัดการแบ่งแยกทางสังคม สถานศึกษาจึงควรจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (Ministry of Education, 2017; Sandkull, 2005)

ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ปฐมวัยเป็นการจัดประสบการณ์เสริมสร้างทักษะชีวิตที่มีความสำคัญยิ่ง นับว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและมีคุณค่า เนื่องจากเด็กเป็นวัยแห่งการปลูกฝังรากฐานในชีวิตทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ตามวัยและเป็นการพัฒนาเครื่องมือการเรียนรู้ ได้แก่ การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น นำไปสู่การมีชีวิตที่มีสุข ซึ่งแกนแท้ของการพัฒนามนุษย์ นั่นคือ การส่งเสริมให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทันนั่นเอง

ดังนั้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมพร้อมด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ผ่านการส่งเสริมทักษะชีวิตทางร่างกายหรือการกระทำเป็นสำคัญ ให้เด็กได้รับโอกาส ได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สื่อบรรทัดลองจนการเติมเต็มทางด้านร่างกายจิตใจและการคิดอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ (La-amkha, 2014) สอดคล้องกับ Erickson (1959) ที่พบว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์เป็นผลมาจากการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น Vygotsky (1962) เชื่อว่า เด็กแต่ละคนพัฒนา

ตามลำดับขั้นตอนของตัวเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่าพันธกรรม Bandura (1986) พบว่า การเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากการสังเกตตัวแบบทั้งตัวแบบที่เป็นบุคคลจริงที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ และสอดคล้องกับ Joyce, Weil, & Calhoun (2004) ที่กล่าวว่า การดำเนินชีวิตในสังคม ประสบการณ์ถือเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญ เด็กปฐมวัยเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เด็กได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง กระบวนการเรียนการสอนจึงเป็นการเตรียมสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ และเรียนรู้จากวิธีการเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับและเกิดความเข้าใจจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน ถ้าประสบการณ์นั้นได้รับการดูแล และสนับสนุนจากผู้ใหญ่ที่เหมาะสม จะทำให้ประสบการณ์นั้นมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของเด็กนั่นเอง

แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างสมบูรณ์ (Whole Child) พัฒนางานองค์รวม (Holistic) ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาทักษะทางด้านปัญญาและด้านอื่น ๆ อย่างครอบคลุม (Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning, 2021) ทั้งนี้การส่งเสริมทักษะชีวิตเริ่มต้นจากครอบครัว หากเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูตอบสนองปัจจัยในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม จะทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการสมวัย ซึ่งหนทางสู่ชีวิตที่มีสุขและประสบความสำเร็จเป็นบุคคลที่ภาคธุรกิจต้องการในอนาคต คือ การเป็นบุคคลที่มีสมรรถนะสูง (Competencies) โดยเฉพาะด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence: EI) การศึกษาของ Goleman (2019) แสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 90 ของบุคคลที่เป็นดาวเด่น (Star Performer) ขององค์กรที่มีชื่อต่าง ๆ มีคุณสมบัติด้านความฉลาดทางอารมณ์มากกว่าคุณสมบัติด้านอื่น บุคคลที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเข้าใจอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสม อันจะนำไปสู่ชีวิตที่มีสุขและประสบความสำเร็จมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาโดย Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning (2021) ที่ศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลายประเทศมากกว่า 25 ปี พบว่า โรงเรียนที่จัดโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional: SEL) ส่งผลดีต่อผู้เรียนระยะยาว ผู้เรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรม ทักษะ และความสามารถในการศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การส่งเสริมให้ประชากรวัยเด็กได้รับการดูแลที่ถูกต้องเหมาะสมตามช่วงวัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสถานศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการให้บริการทางการศึกษาของประเทศ โดยสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญในกรุงเทพมหานครนั้นมีจำนวน 679 แห่ง จากทั้งหมด จำนวน 3,936 แห่ง (Office of the Private Education Commission, Ministry of Education, 2019) ส่งผลให้สถานศึกษาเอกชนต้องแข่งขันกันในด้านปริมาณและคุณภาพ ด้านความแตกต่างของขนาดพื้นที่ บุคลากร การเงิน คุณภาพในการบริหารจัดการ และคุณภาพเชิงวิชาการระหว่างสถานศึกษาของรัฐและสถานศึกษาของเอกชนด้วยกัน (Suphan, Sikkhabandit, & Sriprasertpap, 2018) สถานศึกษาเอกชนจึงต้องมีรูปแบบหรือวิธีดำเนินการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้สถานศึกษานำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวม กับปัจจัยด้านกระบวนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดเชิงทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

แนวคิดเชิงทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นการจัดการเรียนที่มีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีลักษณะแตกต่างกันไปมีลักษณะเฉพาะและมี

ความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ดีที่สุด แต่แต่ละรูปแบบเป็นทางเลือกการบริหารตามแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการศึกษาเรียนรวมในด้าน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศในห้องเรียนที่เหมาะสม และหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องเชื่อมั่นในตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวม อีกทั้งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม รวมถึงนโยบายของโรงเรียนที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเรียนรวม ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาเรียนรวม (Forlin et al., 2013; Abbas, Zafar, & Naz, 2016; Chuenkasem, & Chanapai, 2015; Office of the Basic Education Commission, 2017; Moolin, & Chano, 2020)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการดำเนินงานผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดการ การชี้แนะ และชี้นำ และการควบคุม ตามลำดับขั้นตอนอย่างยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมตามสถานการณ์ คำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานคือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารและการจัดการ โดยกระบวนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สถานภาพมากำหนดนโยบายและวางแผนงาน ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การชี้นำ (Leading) และ การควบคุมองค์กร (Controlling) (Drucker, 2011; Robbins, DeCenzo, & Coulter, 2016; Rathanit, 2017; Bangmo, 2017)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

แนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม จากการศึกษาพบว่า มีการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ถึงปัจจุบัน ความสามารถทางอารมณ์และสังคมมีองค์ประกอบหลากหลาย การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเป็นการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการรับรู้ตนเองในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นโดยไม่เกิดความขัดแย้ง สามารถเข้าใจสาเหตุและผลของอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้ สามารถจัดการตนเอง

และควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมอย่างเหมาะสม เคารพและตระหนักถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถสร้างและรักษาสัมพันธภาพ อันส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นรวมถึงพัฒนาการทักษะต่าง ๆ ได้ดีขึ้น (Payton, Wardlaw, Bloodworth, Tompsett, & Weissberg, 2000; Lepore, Greenberg, Bruno, & Smyth, 2002; Dennis, 2007; Roseth, Johnson, & Johnson, 2008; Burnett, Thompson, Bird, & Blakemore, 2011; Raimundo, Marques-Pinto, & Lima, 2013; Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning, 2015)

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 การศึกษาปัจจัยด้านการบริหารตามแนวคิดการศึกษาระดับปฐมวัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย ประชากร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ผู้จัดการสถานศึกษา และ 3) ครูวิชาการ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีระดับปฐมวัย จำนวน 637 แห่งเป็นจำนวน 1,274 คน (Office of the Private Education Commission, Ministry of Education, 2020) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ผู้จัดการสถานศึกษา และ 3) ครูวิชาการ ในพื้นที่จำนวน 291 คน ซึ่งได้มาจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% จากนั้น สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร

ส่วนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารของสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญ มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญระดับปฐมวัยอย่างน้อย 5 ปี และมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม กลุ่มที่ 2 นักวิชาการ ได้แก่ อาจารย์หรือนักวิจัย ซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ทำงานเฉพาะด้านการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย อย่างน้อย 5 ปี และมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม

ส่วนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมใน สถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยนำไปทดลองใช้ กับโรงเรียนอนุบาลชมดาว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน พื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยวิธีเลือกแบบ เจาะจง ทดลองใช้ในปีการศึกษา 2565 และ วัดผลการทดลอง ใช้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพ มหานคร จากผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาผู้จัดการ สถานศึกษา และครูวิชาการ จำนวน 9 คน

เครื่องมือในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านกระบวนการ บริหารการศึกษาในระดับปฐมวัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชน พื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่ง เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ (Check List) มีข้อความ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวม มีข้อความ จำนวน 37 ข้อ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการในการ จัดการการศึกษาระดับปฐมวัย มีข้อความ จำนวน 21 ข้อ และ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม มีข้อความ จำนวน 23 ข้อ โดยตอนที่ 2 - 4 สร้างคำถามชนิด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด กำหนดค่า ระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ โดยเครื่องมือ เก็บข้อมูลนี้ได้ผ่านการตรวจสอบวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาการ ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence: IOC) ของข้อความกับวัตถุประสงค์ (Mckeen, & Smith, 2003) มีจำนวนข้อความทั้งหมด 84 ข้อ ได้ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่า IOC โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 0.95 ซึ่งค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่า มีความเหมาะสม และค่าความเชื่อ มั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้ง ฉบับ (Item-Total Correlation) มากกว่า 0.70 และค่าความ เชื่อมั่นทั้งฉบับจำนวน 81 ข้อ เท่ากับ 0.933 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.80 ถือว่า มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structure Interview) เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการ การศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถาน ศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด มีข้อความจำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการประเมิน ตรวจสอบรูปแบบ โดยการประเมินความถูกต้อง และความ เหมาะสมเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนด ค่าระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ มีข้อความ จำนวน 35 ข้อ และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ รูปแบบ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด มีข้อความจำนวน 1 ข้อ ได้ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในด้าน ความตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง และ หลักวิชาการ มีจำนวนข้อความทั้งหมด 35 ข้อ ได้ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่า IOC โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 0.96 ซึ่งค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่า มีความเหมาะสม

3. แบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการ การศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถาน ศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อประเมินความเป็นไป ได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นคำถาม ปลายเปิด มีข้อความจำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อคำถามใน การประเมินรูปแบบ โดยการประเมินความเป็นไปได้ ความ เป็นประโยชน์เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดย กำหนดค่าระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ มี ข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด มีข้อความ จำนวน 1 ข้อ ได้ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในด้าน ความ ตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาการ โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC ราย ข้อทุกข้อเท่ากับ 1.00 และค่า IOC โดยรวมเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 ซึ่งค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่า มีความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน โดยวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารตามแนวคิด
การศึกษาแบบเรียนรวม กับปัจจัยด้านกระบวนการจัดการ

การศึกษาระดับปฐมวัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษา
ปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
เอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบปกติของตัวแปรปัจจัยด้านกระบวนการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยที่
ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่
กรุงเทพมหานคร

ตัวแปรทำนาย	การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร				
	B	SE(b)	B	t	Sig.
ค่าคงที่	1.175	0.184		6.381***	0.000
การเตรียมความพร้อมเด็ก (X_1)	0.125	0.042	0.15	2.969**	0.003
การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (X_2)	0.110	0.033	0.14	3.287***	0.001
การวางแผนการจัดการศึกษา (X_3)	0.081	0.026	0.109	3.058**	0.002
ระบบและดำเนินการจัดประสบการณ์ (X_4)	0.205	0.044	0.234	4.643***	0.000
การประเมินผล (X_5)	0.260	0.049	0.26	5.282***	0.000
การวางแผน (X_6)	-0.082	0.042	-0.102	-1.945	0.053
การจัดองค์กร (X_7)	0.148	0.052	0.148	2.855**	0.005
การขึ้นนำ (X_8)	-0.039	0.044	-0.044	-0.883	0.378
การควบคุมองค์กร (X_9)	0.737	0.047	0.838	15.783***	0.000
$r = 0.873$, $R^2 = 0.762$, Adjusted $R^2 = 0.755$, $F = 100.207^*$, Sig. = 0.000					

**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

***อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยรูปแบบ
การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์
และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า มี
7 ตัวแปร คือ การเตรียมความพร้อมเด็ก การจัดการเกี่ยวกับ
สภาพแวดล้อม การวางแผนการจัดการศึกษา ระบบและดำเนินการ
จัดประสบการณ์ การประเมินผล การจัดองค์กร การ
ควบคุมองค์กร ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย
เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชน
พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
หมายความว่า ตัวแปร การเตรียมความพร้อมเด็ก (X_1) การ
จัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (X_2) การวางแผนการจัดการ
ศึกษา (X_3) ระบบและดำเนินการจัดประสบการณ์ (X_4) การ
ประเมินผล (X_5) การจัดองค์กร (X_7) การควบคุมองค์กร (X_9)

ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทาง
อารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร
(Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยตัวแปรทั้ง
7 ตัว สามารถอธิบายการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อ
ส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชน
พื้นที่กรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 75.5

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย เพื่อ
ส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชน
พื้นที่กรุงเทพมหานคร (รูปที่ 1)

ขอขยายอำนาจหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน 3) สถานศึกษาจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัด และ 4) สถานศึกษาประเมินความสามารถของบุคลากรของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ ทักษะทางอารมณ์ การตัดสินใจ แก้ไขปัญหา และทักษะด้านความสัมพันธ์ เป็นต้น

ปัจจัยที่ 6 การควบคุมองค์การ มี 4 วิธี คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้

ปัจจัยที่ 7 การวัดและการประเมินผล มี 4 วิธี คือ 1) สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มีรูปแบบการวัดและประเมินผลตามความสภาพจริง 2) สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการประเมินก่อนและหลังการดำเนินการจัดการเรียนรู้ 3) สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลเกี่ยวกับทักษะทางอารมณ์และสังคมสำหรับเด็ก รวมทั้งการดำเนินการประเมินตามสภาพจริงครบถ้วนตามขั้นตอนวิธีการการประเมิน และ 4) สถานศึกษามีการนำข้อมูลผลการดำเนินงานมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างจริงจังให้สอดคล้องกับแนวความคิดของการจัดการแบบเรียนรวม

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ผลการทดลองใช้รูปแบบด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร จากผู้ใช้งาน ด้านความเป็นไปได้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยของความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$, S.D.= 0.239) และมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.97 - 4.77 นั่นคือ ผู้ใช้งานเห็นว่า ทุกองค์ประกอบของรูปแบบมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ถึง มากที่สุด สรุปรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความเป็นไปได้

ส่วนผลการทดลองใช้รูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร จากผู้ใช้งาน ด้านความเป็นประโยชน์โดย

รวมมีค่าเฉลี่ยของความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.66$, S.D.= 0.511) และมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.42 - 4.94 นั่นคือ ผู้ใช้งานเห็นว่า ทุกองค์ประกอบของรูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด สรุปรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความเป็นประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยการเตรียมความพร้อมเด็ก ปัจจัยการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ปัจจัยระบบและการจัดประสบการณ์ ปัจจัยการวัดและการประเมินผล ปัจจัยการจัดองค์กร ปัจจัยการควบคุมองค์กร ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นต้น เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยการเตรียมความพร้อมเด็ก ปัจจัยการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ปัจจัยระบบและการจัดประสบการณ์ ปัจจัยการวัดและการประเมินผล ปัจจัยการจัดองค์กร ปัจจัยการควบคุมองค์กร ที่ส่งผลต่อรูปแบบเกิดจากทางเลือกการบริหารตามแนวคิดการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งต้องการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวมในด้าน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศในห้องเรียนที่เหมาะสมและหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องเชื่อมั่นในตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวม อีกทั้งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวม รวมถึงนโยบายของโรงเรียนที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวม ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวมเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ Sakellariou, Strati, & Anagnostopoulou (2019) ที่ได้ศึกษาบทบาทของทักษะทางสังคมผ่านการนำการศึกษาแบบเรียนรวมไปใช้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวม คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านบรรยากาศในห้องเรียน และ ด้านหลักสูตรการสอน โดยครูมีความสำคัญที่สุด ซึ่งครูต้องบูรณาการสอนและบุคลากรของโรงเรียนต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน การจัดการการศึกษาแบบเรียนรวมช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับเด็กได้ โดยเด็กมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน มีการปรับตัว เรียนรู้ ยอมรับในความแตกต่างระหว่าง

บุคคล และมีทักษะไปใช้ในระดับชั้นต่อไป และสอดคล้องกับ Chaitonthueg, Klunklin, & Urharmnuay (2020) ที่ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยก่อนเรียนของผู้ดูแลหลัก พบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของผู้ดูแลหลักในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำหรับแนวทางและปัจจัยแนวทางการจัดการและวิธีการของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอยู่ 7 ปัจจัยแนวทางการจัดการ 28 วิธีการ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้ทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปีอย่างต่อเนื่อง ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ดูแลในวัยนี้ควรทำความเข้าใจพัฒนาการด้านอารมณ์ของเด็กในแต่ละช่วงวัย ซึ่งบุคลิกภาพของเด็กมีผลมาจากการที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หากเด็กได้รับการตอบสนองหรือมีการพัฒนาในแต่ละช่วงอย่างเต็มที่แล้ว เด็กจะมีบุคลิกภาพดีและสามารถพัฒนาบุคลิกภาพในขั้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Allbright, Marsh, Kennedy, Hough, & McKibben (2019) ที่ศึกษาการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม พบว่า นักการศึกษาเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรพัฒนาอารมณ์และสังคมของนักเรียน จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความคิด ความเชื่อ อุปนิสัย อารมณ์ และพฤติกรรมของนักเรียนสามารถส่งผลกระทบต่อเด็กอย่างมากในเรื่อง เช่น ความพร้อมในการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา ความสำเร็จทางหน้าที่การงาน สุขภาพจิต และสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นต้น อย่างไรก็ตามการตระหนักถึงความสำคัญของอารมณ์และสังคมของนักเรียนทำให้โรงเรียนต่าง ๆ พยายามนำกลยุทธ์ที่หลากหลาย มาใช้ในการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning: SEL) มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกลยุทธ์ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และบรรยากาศของโรงเรียนเชิงบวก 2) ด้านการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก 3) ด้านการจัดหลักสูตรและกิจกรรมพิเศษ 4) ด้านการจัดการการเรียนรู้โดยใช้ SEL 5) ด้านกลยุทธ์ส่วนบุคคล และ 6) ด้านการวัดประเมินผลและการนำข้อมูลไปใช้ ทั้งนี้การจัดการ SEL ควรมีความสอดคล้องกัน

ทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Namkraw, Siribanpitak, & Poosakaew (2021) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นด้วยดัชนี PNImodified ด้วยรูปแบบ SEAT ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student) 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (E-Environment) 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(A-Activities) และ 4) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน (T-Tools)

3. ผลการวัดผลการทดลองใช้รูปแบบด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร จากผู้ใช้งาน พบว่า รูปแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยของความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สอดคล้องกับ Eisner (1976) ที่กล่าวว่า การประเมินแนวทางนั้นจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิถึการญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของสิ่งที่จะประเมิน รูปแบบยืดหยุ่นตามกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอัยยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ และสอดคล้องกับ Moolin, & Chano (2020) ที่ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 20 ตัวชี้วัด ผลการประเมินแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป

ปัจจัยด้านการบริหารตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนร่วมกับปัจจัยด้านกระบวนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยการเตรียมความพร้อมเด็ก ปัจจัยการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยการวางแผนการจัดการศึกษา ปัจจัยระบบและการจัดประสบการณ์ ปัจจัยการประเมินผล ปัจจัยการจัดองค์กร และ ปัจจัยการควบคุมองค์กร ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 2) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอยู่ 7 ปัจจัยแนวทางการจัดการ 28 วิธีการ และ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการกับประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยของความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด สรุปรูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจัยการเตรียมความพร้อมเด็ก ควรให้มีการนำข้อมูลของเด็กแต่ละคนมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงลักษณะและความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก
2. ปัจจัยการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ควรให้มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนโดยคำนึงถึงงบประมาณ การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์โดยเน้นที่เด็กเป็นสำคัญ
3. ปัจจัยการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ควรยึดความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการทบทวน ปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ปัจจัยระบบและการจัดประสบการณ์ ควรให้มีการสะท้อนผลการนิเทศและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รับนิเทศเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรวมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
5. ปัจจัยการวัดและการประเมินผล ควรมีการปรับวิธีการประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการทบทวนปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมอย่างสม่ำเสมอ
6. ปัจจัยการจัดองค์กร ควรให้สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากร มีการดำเนินการสรรหาและจ้างรักษาครูให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา คำนึงถึง

ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ

7. ปัจจัยการควบคุมองค์กร ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบให้คำแนะนำและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน

8. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาหลากหลายมิติและระดับ เช่น มิติระดับประเทศ ระดับสถานศึกษา ระดับห้องเรียน และระดับครอบครัว เป็นต้น

References

- Abbas, F., Zafar, A., & Naz, T. (2016). Footstep towards inclusive education. *Journal of Education and Practice*, 7(10), 48-52.
- Allbright, T.N., Marsh, J.A., Kennedy, K., Hough, H., & McKibben, S. (2019). Social-emotional learning practices: insights from outlier schools. *Journal of Research in Innovative Teaching & Learning*, 12(1), 35-52.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Bangmo, S. (2017). *Organization and Management* (7th ed.). Bangkok: Witthayaphat. [in Thai]
- Burnett, S., Thompson, S., Bird, G., & Blakemore, S.J. (2011). Pubertal development of the understanding of social emotions: implications for education. *Learning and Individual Differences*, 21(6), 681-689.
- Chaitonthueg, C., Klunklin, P., & Urharmnuay, M. (2020). Factors related to preschool children emotional quotient promoting practices among primary caregivers. *Nursing Journal*, 47(4), 39-52. [in Thai].
- Chuenkasem, J., & Chanapai, K. (2015). *Documents for Learning Special Education Course Code 1082105*. Bangkok: Faculty of Education. Suan Dusit Rajabhat University. [in Thai]
- Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning. (2015). *CASEL Guide: Effective Social and Emotional Learning Programs*.

- Chicago, Illinois, United States: Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning.
- _____. (2021). *The CASEL Guide to Schoolwide SEL Essentials: A Printable Compilation of Key Activities and Tools for School Teams* (3rd ed.). Chicago, Illinois: Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning.
- Cronbach, L. J. (1970). *Educational Psychology* (2nd ed.). London: Hart-Davis.
- Dennis, T. A. (2007). Interactions between emotion regulation strategies and affective style: Implications for trait anxiety versus depressed mood. *Motivation and Emotion*, 31(3), 200-207.
- Drucker, P.F. (2011). *The Practice of Management*. New York: Harper Collins.
- Eisner, E. (1976). Education connoisseurship and criticism: Their form and functions in educational evaluation. *Journal of Aesthetic Education*, 10(3/4), 135-150.
- Erikson, E. (1959). *Psychological Issues*. New York: International Universities Press.
- Forlin, C.I., Chambers, D.J., Loreman, T., Deppler, J., & Sharma, U. (2013). *Inclusive Education for Students with Disability. A Review of the Best Evidence in Relation to Theory and Practice*. (pp. 1-67). Australia: ARACY.
- Goleman, D. (2019). *The Emotionally Intelligent Leader*. Boston, Massachusetts: Harvard Business School.
- Independent Committee for Education Reformation, Secretariat of the Education Council. (2018). *Educational Reformation Plan*. Bangkok: Office of the Education Council Secretariat. [in Thai]
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2004). *Models of Teaching* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- La-amkha, R. (2014). Life skills of early childhood children: the essence of life that can be built from family. *SSKRU Research and Development Journal*, 1(2), 33-44. [in Thai].
- Lepore, S., Greenberg, M.A., Bruno, M.L., & Smyth, J.M. (2002). Expressive writing and health: Self-regulation of emotion-related experience, physiology, and behavior. In *The writing Cure: How Expressive Writing Promotes Health and Emotional Wellbeing*. Washington, D.C: American Psychological Association.
- Ministry of Education. (2017). *Early Childhood Education Program 2017*. Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand Printing House. [in Thai]
- McKeen, J.D., & Smith, H. A. (2003). *Making IT Happen: Critical Issues in IT Management*. Ontario: Wiley.
- Moolin, T., & Chano, J. (2020). Development of a guidelines of inclusive education management for educational service area office in Roi-Et Province. *Journal of Graduate School Sakon Nakhon*, 17(77), 85-99. [in Thai].
- Namkraw, R., Siribanpitak, P., & Poosakaew, R. (2021). The study of secondary school management according to the concept of inclusive education and social-emotional learning for students with special needs. *UMT Poly Journal*, 18(1), 490-497. [in Thai].
- Office of the Basic Education Commission. (2017). *Life Skills Teaching Management to Develop Life Skills of the 21st Century*. Retrieved September 25, 2021, from <https://www.unicef.org/thailand/media/966/file/21st%20Century%20Skills%20Education%20Teacher%20Manual.pdf> [in Thai]
- Office of the Private Education Commission, Ministry of Education. (2019). *Statistics of Private Education 2019*. Retrieved December 15, 2021, from <https://opec.go.th> opec.go.th/ข้อมูลสารสนเทศ-2/ [in Thai]

- _____. (2020). *Operation Manual Private Education Promotion Group*. Bangkok: Committee for the Promotion of Private Education.
- Payton, J. W., Wardlaw, D.M., Bloodworth, M.R., Tompsett, R.P., & Weissberg, R.P. (2000). Social and emotional learning: a framework for promoting mental health and reducing risk behavior in children and youth. *Journal of School Health*, 70(5), 179-185.
- Raimundo, R., Marques-Pinto, A., & Lima, M. L. (2013). The effects of a social-emotional learning program on elementary school children: The role of pupils' characteristics. *Psychology in the Schools*, 50(2), 165-180.
- Rathanit, S. (2017). *Theory and Practice of Education Administration* (4th ed.). Bangkok: Khao Fang. [in Thai]
- Robbins, S.P., DeCenzo, D.A., & Coulter, M. K. (2016). *Fundamentals of Management* (10th ed.). London: Pearson.
- Roseth, C. J., Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2008). Promoting early adolescents' achievement and peer relationships: The effects of cooperative, competitive, and individualistic goal structures. *Psychological Bulletin*, 134(2), 223-246.
- Sakellariou, M., Strati, P., & Anagnostopoulou, R. (2019). The role of social skills throughout inclusive education implementation. *East African Scholars Journal of Education, Humanities and Literature*, 2(10), 633-641.
- Sandkull, O. (2005). *Strengthening Inclusive by Applying a Right-based Approach to Education Programming*. Retrieved April 21, 2021, from www.unescobkk.org/fileadmin.
- Suphan, K., Sikkhabandit, S., & Sriprasertpap, K. (2018). The public relations management model for private education institutions in Bangkok. *Academic Journal of North Bangkok University*, 7(1), 58-67.
- Vygotsky, L.S. (1962). *Thought and Language*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.